سیمینـاری   شێرکۆ جودت

پسپۆر لە تـوێژینەوەی ئابووری دا

سەبارەت بە پرنسیپەکانی کارکردن و ڕۆڵی یاسا

پێشکەش دەکرێت لە کۆنگرەی

"بازاری ئازاد و سیستەمی دیموکراسی لە عێراق دا

هەڵسەنگاندن و پلان بۆ کارەکان:"

15-19 اب 2005

هەولێر-کوردستان-عێراق

ئامانجی سیمینارەکە

- 1- بنەماکانی چالاکی ئابووری
- 2-ئاشنا بوون بە چەند نموونەیەکی ولأتانی تر
- 3-رۆڵی یاسا لەم بوارەدا
- 4-ئاشنا بوون بە هەندیك لە یاسا نێودەوڵەتیەکان
- 5-چی چوەروان دەکرێت بۆ عێراق و کوردستان

بنەماکانی چالاکی ئابووری

- 1-چالاکی ئابووری بۆ داهات وبەرهەمی بە سوود خزمەت گوزاری یە
- 2-چالاکی ئابووری لە خزمەتی بەها وبەرژەوەندیەبالأکانی ئەو گەلەیە.
- 3-چالاکی ئابووری لەژێر سایەی یاسا بەرەو زاتر کردنی متمانە کاردەکات.

- 4-بۆ پاراستنی ئازادی بازرکانی ویەکسانی هەلەکانی کارکردن دەبێت رێز لە یاسا وبنەما نێودەوڵەتیەکان وداواکاری وویستی هاولاتیان بگیرێت.

- 5-دەبێت چالاکی ئابووری لە مرۆفەوە بۆ مرۆف بێت

- 6-دەبێت چالاکی ئابووری بۆ پاراستنی ژینگەو وگەشە پێ دانی رەوتی ژیان بێت.

- 7-نابێت چالاکیە ئابووریەکان پشتگیری لە کارە نابەجێیەکان بکات وەك تیرۆر وبازرگانی چەك ....وهتد.

رۆلی یاسا

- چی روودەدات گەر یاسای پێویست نەبوو؟
- 1- نموونەی ئەرجەنتین
- 2- نموونەی برازیل
- 3- نموونەی سعودیە وولاّتانی کەنداوی عەرەبی
- چی چاوەروان دەکرێت بۆ عێراق و کوردستان:
- 1-گەر یاسایەکی بەهێز دارێژرا ؟
- 2-گەر ئەو یاسایە دواتر کەوت؟

ڕۆلی حکومەت لە ژیانی ئابووری دا

- حکومەت لە نێوان جێ بەجێ کردن ویاسا دانان دا
- پەیوەندی نێوان حکومەت و خاوەن پرۆژە ئابوورییەکان
- دەبێت ئاما نجی پرۆژە ئابووریەکان بۆ کێ بێت ؟

کێ برکێی خزمەت کردنی هاوڵاتیان لە نێوان حکومەت وکەرتی تاییەت دا .

- پێوانەکانی خەرج کردنی داهاتە ئابووریەکان لە نێوان حکومەت وکەرتی تاییەت دا.
- شێوازەکانی قازانج وداواکاریەکانی کۆمەڵگا

ڕۆڵی حکومەت وکەرتی تایبەت لەکێشە کۆمەڵایەتیەکان دا.

- بەرێوەبەرانی پرۆژە بازرگانیەکان وقازا نجی یاسایی
- پرۆژە بازرگانیەکان و ڕۆڵی خزمەت گوزاری
- مافی هاولاتی لە دیاری کردنی بەرژەوەندیە تایبەتەکانی

بازاری ئازاد و ململانێی ئابووری بەرەو بەها باڵاکانی بەکارهێنەران.

- کێ برکێی ئازاد قازانج لە رادەیەکی کەم ودیاری کراودا دەهێڵێتەوە

کێ برکێی ئازاددەبێتە هۆی ئەوەی جۆری کەل وپەلەکەوخزمەتەکان باشتر بن

رۆڵی یاسای نێودەوڵەتی

- رێکەوتن نامەی بازرگانی نێودەوڵەتی:

- ا-رێکەوتن نامەی بازرگانی کەل پەل(السلع)   ....جات
- ب-رێکەوتن نامەی بارزکانی خەزمەت گوزاریەکان....جاتس
- ج-رێکەوتن نامەی خاوەنێتی فیکری...................تربس
- د-رێکەوتن نامەی چارەسەری ناکۆکیەکان
- و-رێکەوتن نامەی وەبەرهێنان.........................ترمس

پرنسیپەکانی ڕێکەوتن نامەی بازرگانی‌نێودەوڵەتی

یەکەم: یەکسانی مافە نێودەوڵەتیەکانی بازرکانی لە نێوان وڵأتەکان دا.

دووەم: مامەڵەی نیشتیمانی‌لەگەڵ کەل وپەل و خزمەت گوزاریە خۆماڵی وبیێگانە بە بیٚ جیاوازی وبە پیێی بەرژەوەندیەکانی بەکارهیێنەر.

سیێیەم: شەفافیەتی سیاسەتە بازرگانیەکان.

ڕۆڵی یاسا لە گەشەسەندنی ئابووری دا

- وەبەرهێنانی بیانی و گەشەسەندنی ئابووری ویاسا پێویستەکان
- دادوەری بێ لایەن لە نێوان حکومەت وبازرگانان ووەبەرهێنەران
- گەشەسەندنی ئابووری درێژخایەن گەشە پێدانیکی یاسایی باشی دەوێت
- حوکمڕانی یاسا کۆمەڵگایەکی سەقامگیرو وئاسایشی ناوخۆیی دەپارێزێت
- بەبێ لەناوبردنی گەندەڵیەکان گەشەسەندنی ئابووری نایەتە دی

بنەما نێودەوڵەتیە پێشنیارکراوەکان بۆ چاك سازی یاسایی

- 1-چاكسازی لەسیستمی ئابووری وڵات وكەم كردنەوەی رۆتین
- 2-ریفۆرم سازی لە پەیوەندیەكانی نێوان حكومەت و كومپانیاوبازرگانان دا
- 3-كەم كردنەوەی رادەی كارتێكردنی بیرۆكراتیەت لە سیستمێك داكە پێشتر لە ژێر دەسەلاتی دەوڵەت دا بوو
- 4-چاكسازی لەسیستمی دارایی دابەرەو پێگەیاندنی چەند ئۆرگانێكی ووردەكاری ولێكۆڵینەوەی حساباتی

5-درروست كردنى دەسەڵاتى دادوەرىبە توانا و بێلايەن.

6-دارشتنەوەى ياساى بازرگانى ودرووست كردنى چەند دەزگايەك بۆ پەيرەو كردنى ئەو ياسايانە.

7-هۆشيار كردنەوەى هاولاَتيان وهاندانى درووست كردنى چەند دەزگايەكى راگەياندنى بێلايەن.

8-چاكسازى لە بوارى رەوشتى ئابوورى ورێزگرتن لە بەها باڵاكان.

- چی شیاوی عێراق وکوردستانە؟